

รางวัลความเป็นเลิศด้านการศึกษาทางไกล

จุฑารัตน์ นกแก้ว

ชาวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หรือ ชาว มสธ.และผู้คนในแวดวงการศึกษาทางไกล ต่างคงเคยได้ยิน ได้รับฟัง หรือได้รับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวการได้รับรางวัลมหาวิทยาลัยเปิดดีเด่นของโลกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เมื่อปี 2538 ปัจจุบันเหตุการณ์นั้นล่วงเลยมาเกือบ 20 ปี อาจมีชาว มสธ. หรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษาทางไกล ตั้งคำถามในใจเหมือนผู้เขียนก็ได้ว่า รางวัลที่มสธ.ได้รับมานั้นมีที่มาที่ไปอย่างไร ใครเป็นผู้จัดทำ /มอบรางวัล และเหตุใดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวของไทยที่ได้รับรางวัลนั้น

รางวัลมหาวิทยาลัยเปิดดีเด่นของโลก

ในฐานะนักสารสนเทศด้านการศึกษาทางไกล ได้ค้นหาคำตอบของคำถามเหล่านั้นและนำมาเรียบเรียงและเผยแพร่ เพื่อให้ผู้สนใจได้ทราบและนำข้อมูลไปใช้ประกอบการปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านการศึกษาทางไกล

รางวัลมหาวิทยาลัยเปิดดีเด่นของโลก เป็นชื่อที่ศาสตราจารย์ ดร. เอ็ม ฉายางาม อธิการบดี มสธ. ในสมัยนั้น ใช้เรียกชื่อรางวัลความเป็นเลิศด้านการศึกษาทางไกลมาจากชื่อในภาษาอังกฤษว่า The Commonwealth of Learning COL - International Council for Distance

Education (ICED) Award of Excellence หรือ คำย่อ COL – ICDE Award of Excellence จากการค้นหาข้อมูลที่มาของรางวัลจากเอกสารงานฉลองเนื่องในโอกาสที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับรางวัลมหาวิทยาลัยเปิดดีเด่นของโลก (2539) ได้กล่าวถึงที่มาของรางวัลนี้ไว้ดังข้อความต่อไปนี้

“ รางวัล The Commonwealth of Learning - COL - International Council for Distance Education - ICED) Award of Excellence เกิดขึ้นจากมติของที่ประชุมสมานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกล ครั้งที่ 16 ซึ่งจัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2535 โดยรางวัลดังกล่าวเป็นรางวัลที่ประธานสมานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกล (International Council for Distance Education –ICED)* และองค์การจัดการศึกษาในเครือจักรภพ (The Commonwealth of Learning – COL)** ได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกันที่จะส่งเสริมการศึกษาทางไกลและได้บรรลุถึงข้อตกลงเกี่ยวกับการเสนอรางวัลความเป็นเลิศในด้านการศึกษาทางไกลให้แก่บุคคลและสถาบันต่างๆ โดยสมานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกลและองค์การจัดการศึกษาในเครือจักรภพได้ประกาศให้รางวัลความเป็นเลิศในการประชุมแต่ละครั้งของสมานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกล โดยมีเงื่อนไขและข้อกำหนดของรางวัลคือ ผู้ที่ได้รับรางวัลดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในการสนับสนุนและพัฒนการศึกษาทางไกลในด้านต่างๆ เช่น การวิจัยด้านการศึกษาทางไกล การพัฒนาเทคนิคการสอนทางไกล การพัฒนการศึกษาทางไกลในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค หรือระดับนานาชาติ เป็นต้น “

รางวัลความเป็นเลิศด้านการศึกษาทางไกล จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ รางวัลความเป็นเลิศประเภทบุคคล และรางวัลความเป็นเลิศประเภทสถาบัน มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับรางวัลจะต้องผ่านเงื่อนไขและข้อกำหนดของรางวัลคือ การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น หรือ การพัฒนาเทคนิคในการเรียนการสอนทางไกล หรือ การพัฒนาองค์กรหรือการบริหารการศึกษาทางไกล หรือ การสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาทางไกลในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคหรือระดับนานาชาติ

ในปี พ.ศ.2538 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชหรือ มสธ. ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับรางวัลและมสธ. เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานที่ได้รับรางวัลความเป็นเลิศด้านการศึกษาทางไกลประเภทสถาบัน จากสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยเปิดต่างๆ ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับรางวัลทั้งหมด 79 ประเทศ เหตุผลที่ มสธ. ได้รับรางวัลดังกล่าวก็เพราะได้ปฏิบัติภารกิจเป็นเลิศตามเกณฑ์ดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ทุกประการ และมหาวิทยาลัยยังเป็นแบบฉบับของมหาวิทยาลัยเปิดเพื่อปวงชน ได้ช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าแก่ประเทศชาติ ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่มหาวิทยาลัยระบบเปิดในประเทศต่างๆ ด้วยดีตลอดมา โดยพิธีมอบรางวัล COL – ICED Award of Excellence แก่ มสธ. ได้จัดให้มีขึ้นในระหว่างการประชุมประจำปี ครั้งที่ 17 ของสภานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกล ณ เมืองเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ ในวันที่ 26 มิถุนายน 2538

* International Council for Distance Education – ICED สภานานาชาติว่าด้วยการศึกษาทางไกล เป็นองค์กรสมทบขององค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) มีสมาชิกกว่า 100 ประเทศ เป็นสมาชิกที่เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำด้านการศึกษาทางไกล รวมทั้งสมาชิกที่เป็นบุคคลสำคัญทางด้านการศึกษาทางไกล ICED มีการจัดประชุมเป็นประจำ โดยมีประเทศสมาชิกหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ โดยในปี พ.ศ 2558 เป็นการประชุมครั้งที่ 26 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14 - 16 ตุลาคม 2558 ณ ประเทศแอฟริกาใต้ โดยมีมหาวิทยาลัยแอฟริกาใต้ (University of South Africa -UNISA) เป็นเจ้าภาพ

** The Commonwealth of Learning - COL องค์การจัดการศึกษาในเครือจักรภพ เป็นองค์กรระหว่างประเทศ ก่อตั้งโดยรัฐบาลแห่งเครือจักรภพอังกฤษ ประกอบด้วยตัวแทนจากประเทศในเครือจักรภพ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ประเทศต่างๆ ในเครือจักรภพ การแบ่งปันและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน รวมทั้งการจัดการศึกษาทางไกล

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2539). งานฉลองเนื่องในโอกาสที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้รับรางวัลมหาวิทยาลัยเปิดดีเด่นของโลก. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

“รางวัลความเป็นเลิศ” ค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2558, จาก

<http://www.stou.ac.th/Home/aboutSTOU/awards.html>